

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa R. P. i W. P.
przeciwko F. [...] S.A. w B.
o zapłatę lub nakazanie wydania rzeczy wolnej od wad,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 lipca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 9 czerwca 2020 r., sygn. akt VII AGa [...],

- 1. nie uwzględnia wniosku powodów z dnia 15 czerwca 2021 r.
o zezwolenie na złożenie pisma przygotowawczego;**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 3. zasądza solidarnie od powodów na rzecz strony pozwanej
kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł, tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zawarty w piśmie procesowym powodów R. P. i W. P. z dnia 15 czerwca 2021 r. wniosek o zezwolenie na złożenie pisma przygotowawczego, ustosunkowującego się do odpowiedzi strony pozwanej F. [...] S.A. w B. na skargę kasacyjną, w kontekście okoliczności, które powodowie zamierzali podnieść, nie zasługiwał na uwzględnienie. Na pismo z dnia 30 września 2015 r. (pkt II uzasadnienia pisma z dnia 15 czerwca 2021 r.) powodowie powoływali się już przed Sądami obu instancji oraz w skardze kasacyjnej, a ponadto zostało ono objęte podstawą faktyczną rozstrzygnięcia, co wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku. Jeśli natomiast chodzi o kwestię poruszoną w pkt I kwalifikowaną przez powodów jako powszechnie znaną (art. 228 § 2 k.p.c.), to w świetle art. 398¹³ § 2 k.p.c. i tak nie mogłaby zostać uwzględniona w postępowaniu kasacyjnym, gdyż Sąd Najwyższy nie prowadzi postępowania dowodowego. Sąd Najwyższy jest sądem prawa a nie sądem faktu.

W związku ze skargą kasacyjną powodów od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 9 czerwca 2020 r., sygn. akt VII AGa [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego

Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

W ocenie powodów zachodzi konieczność wyjaśnienia: 1) czy ze względu na skutki prawne wejścia Polski do UE i zobligowanie sądów polskich do uwzględnienia dorobku orzeczniczego Trybunału przy wydawaniu wyroków w sprawach szkód spowodowanych przez wprowadzenie do obrotu produktu niebezpiecznego zostały spełnione wymogi akcesyjne w zakresie formułowania uchwał przez Sąd Najwyższy odnośnie do implementacji dyrektyw do systemu krajowego, pozwalających na uznanie uprawnień osób poszkodowanych w razie szkód na osobie spowodowanych przez produkt niebezpieczny; 2) czy ze względu

na pkt 1) formułowane są uchwały Sądu Najwyższego odnośnie do identyfikacji i wiedzy o osobie producenta produktu niebezpiecznego; 3) czy w świetle judykatury Sądu Najwyższego formułowane są uchwały nakazujące dokonywania wykładni prawa wewnętrznego (k.c.) z uwzględnieniem standardów orzeczniczych TSUE, w tym pojęcia tzw. wykładni „proeuropejskiej, czy też pojęcia „produktu wadliwego”; 4) czy w świetle uchwały Sądu Najwyższego, zachodzi możliwość dochodzenia roszczenia odszkodowawczego w reżimie odpowiedzialności za produkt niebezpieczny i czy powinna ona być dokonywana według miernika obiektywnego, a nie np. „przypuszczeń” strony, oraz, czy w przeciwnym razie należałoby uznać, że art. 449⁷ § 4 k.c. w wielu przypadkach pozostawałby martwą normą i nie mógłby znajdować zastosowania nigdy wówczas, gdy poszkodowany wprost nie powołałby się na tę właśnie podstawę roszczenia kierowanego do jednego z odpowiedzialnych podmiotów; czy wskazanie, jak to miało miejsce w okolicznościach tej sprawy, jako podstawy roszczenia z art. 415 k.c., nie wyklucza uznania, iż w istocie dochodzone roszczenie znajduje podstawę w reżimie odpowiedzialności za produkt niebezpieczny i czy w tej sytuacji, nie należałoby posilkowo stosować przepisy ogólne o odpowiedzialności deliktowej.

Kwestie sformułowane w punktach 1 - 4 ze względu na ich ogólnikową treść nie spełniają kryteriów istotnych zagadnień prawnych w wyżej przedstawionym znaczeniu przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Ponadto nie uwzględniają stanu faktycznego sprawy i okoliczności, że powodowie dochodzą odszkodowania za szkodę na mieniu, a zgodnie z art. 449² k.c. w zw. z art. 449⁵ § 2 k.c. importer odpowiada za szkodę na mieniu tylko wówczas, gdy rzecz zniszczona lub uszkodzona należy do rzeczy zwykle przeznaczonych do osobistego użytku i w taki przede wszystkim sposób korzystał z niej poszkodowany.

Taka regulacja ustawodawstwa krajowego nie jest sprzeczna z prawem europejskim. W wyroku z dnia 4 czerwca 2009 r. w sprawie C - 285/08 Moteurs Leroy przeciwko Dalkia France i Ace Europe TSUE wskazał, że wykładni dyrektywy Rady 85/374/EWG z dnia 25 lipca 1985 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących odpowiedzialności za produkty wadliwe, zmienionej dyrektywą 99/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 maja 1999 r., należy

dokonywać w ten sposób, że nie stoi ona na przeszkodzie wykładni prawa krajowego umożliwiającej poszkodowanemu żądanie naprawienia szkody na rzeczy przeznaczonej do profesjonalnego użytku i używanej zgodnie z jej przeznaczeniem, jeżeli wykaże on istnienie szkody, wady produktu oraz związek przyczynowy.

Wobec tego, rozszerzenie reżimu odpowiedzialności za produkt niebezpieczny, tj. w przypadku rzeczy przeznaczonej do profesjonalnego użytku, pozostaje poza zakresem regulacji powołanej dyrektywy i pozostawione jest ustawodawstwu krajowemu.

Tymczasem powodowie, w ramach umowy leasingu z dnia 27 maja 2009 r., nabyli uprawnienia do samochodu osobowego D. [...] jako wspólnicy spółki cywilnej Wynajem [...], a zatem w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, a następnie po spłacie rat leasingowych stali się w 2012 r. jego współwłaścicielami.

Nadto, jak stanowi art. 449⁷ § 1 k.c. odszkodowanie za szkodę na mieniu nie obejmuje uszkodzenia samego produktu, zaś powodowie dochodzą odszkodowania za szkodę w nabytym samochodzie - jego równowartości z daty zakupu - kwalifikowanym przez powodów jako produkt niebezpieczny.

Jeśli chodzi o problematykę wskazaną w pkt 5, to Sąd drugiej instancji rozważał odpowiedzialność strony pozwanej F. [...] S.A. odrębnie w oparciu o przepisy regulujące odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (art. 449¹ i n. k.c.) oraz na podstawie art. 415 k.c.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14,

nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżący wywodzą z naruszenia prawa materialnego wskazanego w podstawie kasacyjnej wskutek nie uznania pozwanego jako importera i pominięcia, że powodowie wywodzą roszczenia odszkodowawcze z samego produktu, który jest niebezpieczny, a wadliwości produktu istniały w formie ukrytej w dacie zakupu, eksploatacji, do 30 września 2015 r., kiedy to importer zawiadomił o ich istnieniu i w tej formie istnieją do chwili obecnej.

Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie daje podstaw do podzielenia tezy skarżących, że w stosunku do strony pozwanej F. [...] S.A. został on wydany z oczywistym naruszeniem prawa materialnego, w kontekście także wyjaśnienia przyczyn odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej opartej na przesłance występowania istotnego zagadnienia prawnego, o czym była wyżej mowa.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł na podstawie art. 98 § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. art. 391 § 1 k.p.c., art. 398²¹ k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, j. t.: Dz. U. z 2018 r., poz. 265 ze zm. w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz. U. 2016, poz. 1667).

Jw.

a.s.